

Bijlage 1: voortgang aanpak jeugdcriminaliteit

Onderwerp Kamerbrief 28 juni 2019	Voortgang	
1. Meer maatwerk bij vrijheidsbeneming en nazorg		
1.1 Vrijheidsbeneming op maat	Kleinschalige voorziening (KV)	<ul style="list-style-type: none">• De jaarrapportage van de monitor van de KV in Amsterdam concludeert: doelen van verblijf in de KV worden behaald.¹• Voor de twee KV's in de regio's Rijnmond en Den Haag is de intentie medio 2021 van start te gaan.• Het wetgevingstraject harmonisatie rechtspositie jeugdigen in geslotenheid wordt op 1 juli in consultatie gebracht. De juridische grondslag voor de KV is hiermee verankerd.• Om het proces voor passende plaatsing van jongeren in de KV's te verbeteren is het Landelijk Instrumentarium Jeugdstrafrechtketen (LIJ) aangepast.
	Synergie met jeugdhulp: focus op regionale zorg en veiligheidsbehoefte	<ul style="list-style-type: none">• In april 2020 is de KV Zuid in Cadier en Keer van start gegaan voor strafrechtelijke jongeren.• Voor de KV Noord loopt een subsidietraject met jeugdhulpaanbieder Elker om in 2021 de KV operationeel te hebben.• Bij de opbouw van alle KV's wordt samenwerking gezocht met het samenwerkingsverband passend onderwijs.²• Bij de opbouw van de KV Zuid zijn de medewerkers van het samenwerkingsverband al betrokken.
	Landelijke specialistische voorziening/ Transforensische jeugdzorg	<ul style="list-style-type: none">• In het kader van continuïteit van zorg na detentie wordt gewerkt aan de invoering van transforensische jeugdzorg.³• Met deze vorm van jeugdzorg wordt de continuïteit van zorg en de overgang voor jongeren uit een JJI naar een vervolgvoorziening buiten de JJI zo goed mogelijk gefaciliteerd door inzet van forensische expertise.• Er zijn diverse pilots die lopen door tot voorjaar 2021. Deze gaan over de inzet van ambulante forensische expertise en versterken van

¹ <http://awri.nl/nieuws-awri/eindrapport-monitor-kleinschalige-voorziening-amsterdam/>

² Kamerstukken II 2019/20, 28741, nr. 61.

³ Kamerstukken II 2019/20, 28741, nr. 69.

	Wetgeving	<p>samenwerkingsrelaties tussen ketenpartners in de vorm van samenwerkingsafspraken.</p> <ul style="list-style-type: none"> Ik heb een wetsvoorstel in voorbereiding dat de beleidsontwikkelingen die zijn ingezet met het traject verkenning invulling vrijheidsbeneming justitiële jeugd (VIVJJ) bestendig als ook de doorontwikkeling van de justitiële jeugdinrichtingen naar Forensisch Centrum Jeugd (FCJ). Daarbij wordt voorgesteld de maatregel 'plaatsing in een inrichting voor jeugdigen' in zijn huidige vorm te vervangen door een nieuwe forensische behandelmaatregel voor jeugdigen.⁴ Dit wetsvoorstel zal in najaar 2020 in consultatie gaan.⁵
1.2 Investeren in maatwerk en afbouw overcapaciteit	De recente ramingen	<ul style="list-style-type: none"> De recente Prognosemodel Justitiële ketens (PMJ) ramingen laten voor de periode tot en met 2025 een stijging zien van de benodigde capaciteit ten opzichte van de cijfers van de PMJ van vorig jaar.⁶
	Aanpak capaciteit	<ul style="list-style-type: none"> De geplande verhuizing naar de nieuwbouw van Teylingereind zal in het najaar 2020 plaatsvinden. De oudbouw wordt voornamelijk niet afgestoten maar blijft voorlopig onderdeel van de in stand te houden capaciteit.
	Te sluiten inrichtingen	<ul style="list-style-type: none"> Met ingang van januari 2020 is de JJI het Keerpunt in Cadier en Keer gesloten. De JJI Juvaid in Veenhuizen sluit met ingang van januari 2021. De locatie Juvaid wordt als reservecapaciteit voor gevangenen gebruikt met ingang van 2021.⁷
	Gevolgen voor het personeel	<ul style="list-style-type: none"> Bijna al het personeel van het Keerpunt heeft voor de sluiting een andere baan gevonden of kon worden ingezet bij de andere onderdelen van Via Jeugd waar JJI het Keerpunt onderdeel van uitmaakte. De aangekondigde sluiting van JJI Juvaid leidt tot vertrek van personeel waardoor de beschikbare capaciteit is afgenomen. DJI heeft het aanbod gedaan om medewerkers van JJI Juvaid over te nemen na 31

⁴ Voorstellen daarvoor hebben eerder deel uitgemaakt van de Invoeringswet USB maar hebben naar aanleiding van de bij dat wetsvoorstel ontvangen adviezen nog wijzigingen ondergaan.

⁵ Kamerstukken II 2019/20, 28741, nr. 58.

⁶ Kamerstukken II 2019/20, 24587, nr. 769.

⁷ Kamerstukken II 2019/20, 28741, nr. 68.

		<p>december 2020.</p> <ul style="list-style-type: none"> • De locaties PI Esserheem en PI Norgerhaven zullen een grootschalige renovatie ondergaan in de periode 2021-2025, waarbij de capaciteit van elke PI wordt uitgebreid. • De voormalige PI Blankenbosch wordt opnieuw in gebruik genomen voor de duur van maximaal 7 jaar.⁸
1.3 Sluitende aanpak nazorg		<ul style="list-style-type: none"> • Er is een landelijk team ingesteld. • In bijna alle regio's zijn werkafspraken gemaakt door ketenpartners en er is een vaste verbinding met de gemeente. • Hierdoor is geen behoefte aan een extra functionaris in de vorm van een nazorgregisseur. • Wel volgen we de pilot voor jongvolwassenen met een nazorgregisseur om aangesloten te blijven op dit gebied.⁹ • Waar nodig worden minderjarige plegers van HIC-delicten in deze pilot meegenomen. • Het levensverhaal van de gedetineerde jongeren kan in de pilot 'jouw levensloop centraal' als extra informatiebron aan het dossier worden toegevoegd en daarmee leiden tot (andere) interventies. In Rijks Justitiële Jeugdinstelling Hartelborgt en de particuliere jeugdinstelling Teylingereind wordt het project verder opgepakt.¹⁰
1.4 Verblijf in de politiecel		<ul style="list-style-type: none"> • De RSJ heeft advies uitgebracht over de periode van vrijheidsbeneming van een minderjarige. De kern van het advies is dat zoveel mogelijk moet worden voorkomen dat een minderjarige in een politiecel terecht komt. Dit is ook het uitgangspunt van het landelijk geldende 'nee-tenzij' principe. • Met alle betrokken ketenpartners wordt gewerkt aan een landelijke werkwijze met beslismomenten en motivering vanaf het moment van aanhouding tot en met het besluit

⁸ Kamerstukken II 2019/20, 28741, nr. 57 en nr. 70.

⁹ In deze pilot wordt gewerkt aan een integrale maatwerkaanpak voor plegers van High Impact Crimes (HIC-delicten) tussen 18-27 jaar met problemen op meerdere leefgebieden zoals huisvesting, zorg, schulden en scholing of werk. De pilot is gestart in 2019 en loopt in de gemeenten Arnhem, Dordrecht, Haarlemmermeer en Leidschendam-Voorburg. De laatste twee zijn tevens onderdeel van het projectenlab *Koers en Kansen* voor de sanctie uitvoering.

¹⁰ In deze pilot is een methode ontwikkeld waarmee gedetineerde jongeren die bijna vrijkomen geholpen worden hun levensverhaal op te tekenen. De essentie wordt vastgelegd in een geluidsfragment met als titel 'wat je ook van mij moet weten'. Dit project maakt onderdeel uit van het projectenlab *Koers en Kansen* voor de sanctie uitvoering.

		<p>tot in verzekeringstelling/ heen zending.¹¹</p> <ul style="list-style-type: none"> • Met de implementatie van de EU-richtlijn is voorzien in gratis rechtsbijstand voor de avond- en nachturen.
2. Beter aansluiten bij de ernst van het delict		
2.1 Betere toeleiding naar adolescentenstrafrecht		<ul style="list-style-type: none"> • Op basis van de in maart door het WODC gepresenteerde recidivecijfers van jongvolwassenen die via het jeugdstrafrecht zijn veroordeeld kan geen uitspraak gedaan worden over de effectiviteit van het adolescentenstrafrecht (ASR). Daarom wordt nu een effectstudie uitgevoerd. Deze WODC-effectstudie naar recidive en naar de ontwikkeling in bepaalde leefgebieden is nog niet afgerond. • Ook de inhoudelijke reactie op het WODC-rapport 'achterlopende ontwikkeling' volgt nog.¹² Dit onderzoek evalueert de bestaande screening voor het ASR op basis van de laatste wetenschappelijke (neuropsychologische) kennis. • Begin 2021 wordt uw Kamer geïnformeerd over de ontwikkelingen van het ASR.
2.2 Een passende reactie bij zeer ernstige delicten	Strafrecht bij jonge daders	<ul style="list-style-type: none"> • Het WODC onderzoek naar praktijkervaringen en de effectiviteit rond de strafmaat in het jeugdstrafrecht in andere landen bij ernstige gewelds- en zedenmisdrijven is naar verwachting eind 2020 afgerond.¹³
3. Sneller en consequenter reageren		
3.1 Nieuwe normen voor doorlooptijden		<ul style="list-style-type: none"> • Er worden stappen gezet in het ontwerpen van nieuwe normen, maar het proces kost tijd. • Ondertussen scherpen de ketenpartners hun manier van werken aan om de doorlooptijden te bekorten. • Door de coronamaatregelen heeft het werk zich verder opgehoopt. De focus van de jeugdstrafketen richt zich daarbij nu niet alleen op het wegwerken van voorraden, op andere wijzen van werken zoals digitaal werken.
3.2 Strenger controleren en handhaven van	Elektronische monitoring	<ul style="list-style-type: none"> • De elektronische monitoring voorkomt dat jongeren lang(er) in

¹¹ Kamerstukken II 2019/20, 28741, nr. 75.

¹² Kamerstukken II 2019/20, 28741, nr. 76.

¹³ Kamerstukken II 2019/20, 28741, nr. 74.

voorwaarden	Uitvoering Toezicht en Begeleiding/terugmelding	<ul style="list-style-type: none"> • een JJI verblijven. • Ongeveer 18% van alle enkelband aansluitingen betreft jeugdigen.¹⁴ • Bij jeugdige justitiabelen wordt elektronische monitoring steeds vaker overwogen. • Het LIJ is aangepast zodat het in onderzoeken van de RvdK een vast onderdeel vormt. • Daarnaast is in samenwerking met de ketenpartners het bestaande beleidskader voor toepassing van elektronische monitoring aangepast. • Op dit moment wordt gewerkt aan nieuw en aanvullend voorlichtingsmateriaal voor zowel professionals als jongeren en hun ouders. • Er is een landelijke procesbeschrijving vastgesteld voor de uitvoering/ beëindiging en terugmelding van Toezicht en Begeleiding. • In dit document staan procesafspraken gericht op de inhoud ter bevordering van de samenwerking. Op grond hiervan kunnen werkafspraken op regionaal niveau worden uitgewerkt. • Deze procesbeschrijving is tot stand gekomen in nauwe samenwerking van de betrokken ketenpartners (RvdK, Jeugdzorg Nederland en WSS jeugdbescherming en jeugdreclassering) en afgestemd met OM en ZM. • De ketenpartners dragen zorg voor implementatie van de procesbeschrijving binnen hun organisatie.
3.3 Tijdige inzet hulp en begeleiding		<ul style="list-style-type: none"> • De uitkomsten van het aangekondigde onderzoek naar jeugdhulp in strafrechtelijk kader zijn inmiddels bekend.¹⁵ • De onderzoekers bevestigen dat specialistische jeugdhulp in strafrechtelijke kader op regionaal niveau moet worden ingekocht. • Verdere afstemming hierover vindt plaats met VWS en VNG.
4. Meer interventiemogelijkheden		
4.1 Verplicht financieel toezicht		<ul style="list-style-type: none"> • Binnen het project financieel toezicht wordt door het WODC

¹⁴ Op peildatum 1 juni 2020 zijn 806 enkelbanden toegepast, waarvan 146 geregistreerd als jeugd.

¹⁵ *Jeugdhulp in strafrechtelijk kader* (knelpunten in de advisering en tenuitvoerlegging en eerste oplossingsrichtingen) AEF (1 mei 2020).

		<p>onderzoek gedaan naar de praktijk van de oplegging en tenuitvoerlegging van 'financieel toezicht' als voorwaarde binnen de huidige wetgeving.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dit onderzoek wordt in de zomer van 2020 opgeleverd. • Daarnaast is er een pilot in voorbereiding gericht op jongeren die tussen hun 12e en hun 18e een strafbaar feit hebben gepleegd en waarbij een vorm van financieel toezicht een oplossing kan bieden.
4.2 Aanpak jonge cyberdelinquenten		<ul style="list-style-type: none"> • Op basis van het wetenschappelijk onderzoek en geanalyseerde zaken bij de Raad voor de Kinderbescherming is een voorstel voor aanpassing van het LIJ voor deze doelgroep gereed gekomen.¹⁶ • Voor jeugdige cyberdaders is het project Hack_Right ontwikkeld. Dit omvat meerdere interventies die op dit moment worden doorontwikkeld op basis van wetenschappelijke kennis over effectief beïnvloeden. Vervolgens zal de toepassing en effectiviteit van deze interventies ook worden geëvalueerd.¹⁷ • Uit het uitgevoerde onderzoek blijkt dat ook bestaande interventies kunnen worden ingezet bij deze dadergroep, maar dat aanpassingen moeten worden gedaan om rekening te kunnen houden met de responsiviteit van deze jongeren binnen een online context. De bestaande leerstraf Tools4U is inmiddels al geschikt gemaakt voor online daders. Er zal worden nagegaan of nog meer bestaande interventies kunnen worden aangepast op het punt van de responsiviteit in een online omgeving. • Het eerste deel van de cybercrimecampagne 'je bent een klik verwijderd van cybercrime' was een groot succes. In het najaar van 2020 is het tweede deel van de campagne gepland. • In de maanden april en mei 2020 is een korte flitscampagne uitgevoerd. • Op 29 juni jl. is uw Kamer geïnformeerd over de totale aanpak cybercrime.¹⁸

¹⁶ Kamerstukken II 2019/20, 28684, nr. 595.

¹⁷ Hack_Right is een alternatief of aanvullend straftraject voor jongeren (12-23 jaar) die voor een eerste cyberdelict worden veroordeeld. Het doel van Hack_Right is om recidive te voorkomen en het talent van jongeren verder te ontwikkelen binnen de kaders van de wet. Dit project is onderdeel van het projectenlab *Koers en kansen* voor de sanctie uitvoering.

¹⁸ Kamerstukken II 2020 Z, nr. 12424.

4.3 Herstelrecht		<ul style="list-style-type: none"> • Het beleidskader herstelrechtvoorzieningen biedt een goede uitgangspositie voor de toepassing van herstelrecht in alle jeugdstrafzaken.¹⁹ Een goede implementatie is de volgende stap. • Het opstellen van goed informatiemateriaal is nu in ontwikkeling. • Nadere informatie volgt in de jaarlijkse brief over herstelrechtvoorzieningen.
4.4 Halt voor jongvolwassenen		<ul style="list-style-type: none"> • De pilot Halt onder jongvolwassenen loopt tot eind 2020 en wordt geëvalueerd via het WODC.
Tot slot		
Interventie 'Alleen jij bepaalt wie je bent' (AJB)		<ul style="list-style-type: none"> • De Interventie 'Alleen jij bepaalt wie je bent' (AJB) is inmiddels opgenomen in de NJI databank en er zijn meer gemeenten aangesloten. De AJB wordt inmiddels uitgevoerd in 21 gemeenten en op Aruba, Bonaire, Curaçao en Sint Maarten. In 2020 starten ook Saba en Sint Eustatius met AJB.
Integrale Persoonsgerichte Toeleiding naar Arbeid (IPTA)		<ul style="list-style-type: none"> • De IPTA-aanpak wordt de komende periode doorontwikkeld met als doel de werkzame bestanddelen op lokaal niveau te borgen en kennis en ervaringen te delen met gemeenten die deze aanpak willen introduceren.

¹⁹ Kamerstukken II 2019/20, 29279, nr. 560.